

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပုၤ

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်

လၢအိးကထိဘၣ် ၁၃သီ, ၂၀၁၅ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-15-16-NB1

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုး ဒီး ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မၤအၢမၤသီ ဒီးတၢ်ယုၢ်မံၤဖျိးလၢသဝီဖိအဂီၢ်ဖဲ ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်, လၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၁၅နံၣ်

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်သး(၃)တီၤ လၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုး ဒီး ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) ဖဲလၢစးပထုဘၣ် ၃၀သီ, ၂၀၁၅နံၣ် ဖဲဒုဝါ ဒီးကွီၤပိကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤပာ်ဖျါစ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဖိၣ်ယာ်, တၢ်မၤအၢမၤ သီ, တၢ်တြီၤတံာ်ယာ်တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤလၢသဘျီ, ဒီး တၢ်ယုၢ်မံၤဖျိးလၢသဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၅သီ, ၂၀၁၅နံၣ်အနံၤန့ၣ် KHRG ပုၤမၤတၢ်ဖိတဲသကိးတၢ်ဒီး လီၢ်ကဝီၤ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) သုးဒု(၄) အသုးဒုခိၣ်ခံ ဖဲ ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၤ (ဖၣ်ပူၣ်) ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သုးဒု(၄) သုးဒုခိၣ်ခံအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ယး တၢ်ဒုးစးပြးကဲထီၣ်ဝဲ ၃ တီၤ လၢ သုးဒု(၄)သုးဖိတဖၣ် ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးဖဲ လၢစးပထုဘၣ် ၃၀သီ ၂၀၁၅ နံၣ်အနံၤ ဖဲ ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးတၢ်တတီၤ ကဲထီၣ်သးဖဲ ကွဲးသဝီ, ဒုဝါကရူၢ် လၢ KNLA သုးဒု(၄) သုးဖိတဖၣ် ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးလၢအမ့ၢ်ခိၣ်ချ့သုးရၣ် နီၣ်ဂံၢ်(၂၀၅), လၢအဘၣ်တၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲအိၤလၢ သုးရၣ်ခိၣ်ခံ ကွီၤသ့ၤ လၢခိၣ်ချ့သုးဝဲဒု နီၣ်ဂံၢ်(၂၂) န့ၣ်လီၤ. KNLA သုးဒု(၄) သုးဒုခိၣ်ခံအံၤပာ်ဖျါဝဲလၢ တၢ်ဒုးအံၤကယံာ်ဝဲ ၅ မံးနံး ဆုအမံးနံး ၁၀ အတီၢ်ပူၤ ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးအသုးဖိတဂၤ ဘၣ်ဒိဝဲနးနးကျဲၤကျဲၤလၢတၢ်ဒုးစးပြးတဘျီအံၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

¹တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤအိၤလၢ KHRG ဝဲဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီး ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢ အဟဲခိၣ်ဖျဲးလၢလီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိဖဲဖျဲးပူၣ်ကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိအိၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲလီၢ်ကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်က မၤဂ့ၢ်ထီၣ် KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအကျိၤအကျဲတဖၣ်ဖျိဖျိဖျါဖျါ အဂီၢ်ဒီး နိသိးကန့ၢ်အိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျိတဖၣ် လိလိဒုၣ်ဒီး သဝီဖိလၢကီၢ်ပယီၤထးခိတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်ဒီးနီၣ် KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ် လၢကတီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၢ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖၣ်ခဲလၢဝဲဖဲဘၣ်တၢ်မၤအိၤဒီးအကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝဲဒီး တၢ်ကျိၣ်ထံအိၤ ဒီးတၢ်ကွဲးကဒါက့ၤပုၤလၢအ တူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ပာ်ဖျါလၢအဘျးအတၢ်အဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤဆုတၢ်ကစီၣ် အကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်,တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးအနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤလၢအဘၣ်ထွဲလီၢ် သးတဖၣ်တခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ် ဝဲသးစူၤကွဲးဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သန့တက့ၢ်.

တၢ်ဒုးခံတၢ်တတၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ ဝဲကနီၢ်သဝီဖျၢၣ်ကဝီၤဒုး, ဟ--- သဝီ, ကွီၣ်ပါကရူၢ်ပူၤ လၢ KNLA သုးဒုး (၄)သုးဖိအဂၢၤတန့ၣ် ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးလၢတၢ်တသ့ၣ်ညါအသုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်တဖုအဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. KNLA သုးဒုး(၄) သုးဒုးခိၣ်ခံပၢ်ဖျါဝဲလၢ ဝဲတၢ်ဒုးခံတၢ်တတၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤတဘျီယီၤ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးတဖု လဲၤလီၤပိၣ်ဝဲကျဲဆူ က--- ကဝီၤဒုး, ဟ--- သဝီ လၢ ကလူၤယုက့ၤ KNLA သုးဖိလၢအခးအဝဲသ့ၣ်တဖု န့ၣ်လီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဝဲကျဲတၢ်အခါ, အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲဒၣ် အူဘ---, လၢအသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၆၂ နံၣ် သဝီဖိလၢအအိၣ်ဆိးဖဲ က---ကဝီၤဒုးပူၤ, ဟ--- သဝီ လၢအဟးလူၤကွီၢ်ယုက့ၤအကျိၢ်တဂၢၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးဖိတဖု သံကွၢ်အီၤ မ့ၢ်အထံၣ်ဘၣ် KNLA သုးဖိစ့ၢ်ဒါ. ဝဲန့ၣ် မ့ၢ်လၢ အတထံၣ်ဝဲအယီၤ စံးဆၢ ဝဲလၢအတထံၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးတဖု ဆဲးလဲၤပိၣ်ဝဲကျဲဆူညါတတၢ် ဒီး ဝဲန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်တၢ်ခိးခးခူသ့ၣ်အီၤလၢ KNLA သုးဖိတဖု ဝဲစံၣ်ပျီၤယၢၤလၢအဘူးဝဲဒၣ်ဒီး က---ကဝီၤဒုး, ဟ--- သဝီ, ကွီၣ်ပါကရူၢ် ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးတဖု ဟဲက့ၤဆူ အူဘ--- အအိၣ် ဒီး ဆဲးထူဝဲအီၤဒီးကျိၣ်ခိၣ်ထိးဖဲ အနၢ်ကုပူၤတထံၣ် ဒီး အသးနၢ်ပုၤတထံၣ်န့ၣ်လီၤ. အူဘ--- အနၢ်ကု သွံၣ်လီၤ ဒီး အသးနၢ်ပုၤထီၣ်လုးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤဒၣ်မၤလိာ်ဝဲ အူဘ--- အံၤ မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တဖု ဘၣ်တၢ်ခိး ခးခူသ့ၣ်အီၤလၢ KNLA သုးဖိတဖု ဒီး ပၢ်ကမၢ်အီၤလၢအအိၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်လၢအတထံၣ် KNLA သုးဖိ အိၣ်ဝဲဝဲလဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးအံၤ ဖိၣ်ကွံာ်ဝဲ အူဘ--- ဒီး မၤဝဲဒၣ်အတၢ် လဲၤပိၣ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အခံဒီတနံၤတုၤအတုၤဆူ ယၢၤဖိထံၣ်တၢ်လီၤ ဒီး ဝဲန့ၣ်ပျါကွံာ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

KNLA သုးဒုး(၄) သုးဒုးခိၣ်ခံအံၤပၢ်ဖျါဝဲလၢ တၢ်ဒုးအံၤကဲထီၣ်အသးခိဖျါလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးဖိသ့ၣ်တဖု ပးတလၢကွံာ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အလီၢ် ဒီးတဆဲးကျိးဒီးဒုးသ့ၣ်ညါဆိဝဲလီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးဖိသ့ၣ်တဖုလၢအက လဲၤဆူတၢ်လီၤဝဲလဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤဝဲတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးပတြီၤ အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအပူၤန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်သုးသ့ၣ်တဖု ဘၣ်တၢ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်လၢကဟူးဂဲၤဒီးကဟးဝဲဝဲကျဲမ့ၢ်လၢအသ့ၣ်လၢကလဲၤဆူအသုးကလၢၤ သ့ၣ်တဖုအိၣ်တၢ်အလီၢ်ဝဲ KNLA တၢ်ပၢ်တၢ်ကဝီၤအပူၤခံခိယၢ်ပၤ ထဲ ၅၀ အ့ၣ် (အကဲး ၅၀) ဒီး လၢအသုး ကလၢၤအဂီၢ်တခီ တၢ်ပျဲအီၤထဲ ၁၅၀ အ့ၣ်ကးဝးဝးန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျါလၢတၢ်ဒုးတဖုအံၤအယီၤ, ဟံၣ်ဖိယီၤဖိလၢအါန့ၢ်အန့ၣ် ၁၀ ဘျဲၣ် ဝဲ ဟ--- သဝီပူၤသ့ၣ်တဖု ဃုာ်အိၣ်ကနု ဝဲဝဲ ဗျဲၤကွံာ်ဂ့ၢ်ယၢၤ, ဖၢၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢအိးကထိဘၢၣ် ၅သီ, ၂၀၁၅နံၣ်အနံၤန့ၣ် သဝီဖိသ့ၣ် တဖုအံၤ တက့ၤဘၣ်ဒီးဆူအသဝီပူၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး, ဝဲ လၢအိးကထိဘၢၣ် ၃သီ, ၂၀၁၅ နံၣ်အနံၤန့ၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖုပၢ်ဖျါထီၣ်ဆူ KHRG အအိၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုး ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢသုးဖိတဖု စးထီၣ်ဟူးဂဲၤဒီး အိးထီၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်သမံသမိးတၢ်အ လီၤဝဲကျဲမ့ၢ်တၢ်လီၤဝဲအိတီသဝီ, ဖၢၣ်ပူၣ်ဒီး ကမးမိာ်ဝဲအဘၢၣ်စၢၤ, ဝဲ န့ၣ်လိကီၢ်ဆၢ, မ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်သမံသမိးအလီၢ်အံၤ အိၣ်သ့ၣ်လီၤတ့ၢ်အသး တချူးဒီးလၢတၢ်ဒုးအံၤကဲထီၣ်ဒီးဘၣ်အခါ ဘၣ်ဆၢ သုးဖိအိၣ်ခိးတြီၤတဖု တကိးပတုာ်ဝဲသိလ့ၣ် (ကါ) သ့ၣ်တဖုလၢအလ့ၢ်လီၤဝဲတၢ်လီၤအံၤဘၣ်. ဝဲတၢ်ဒုးကဲ ထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခံ, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုး ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢအသုးဖိလၢအအိၣ်ခိးတြီၤတဖု ကွၢ်ယုကမ့ၢ်တၢ်လၢ သိလ့ၣ်အပူၤ ဒီး သံကွၢ်ဝဲပုၤလဲၤတၢ်ဖိလၢအဒီးသိလ့ၣ်တဖုလၢ မ့ၢ် KNU အပုၤပၢ်ယုာ်ဖဲ သိလ့ၣ်ပူၤအံၤဒါန့ၣ် လီၤ.

ဝဲအံၤ KHRG ဂုၢ်ကျဲးစးယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ လၢကထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးသဝီဖိတဖုလၢ အယုာ် အိၣ်ကနုဝဲ ဗျဲၤကွံာ်ဂ့ၢ်ယၢၤ လၢတၢ်ဒုးအံၤအယီၤန့ၣ်လီၤ.

Mu Traw (Hpapun) District

Karen Human Rights Group (KHRG)